

QUANTITATIS vrinae superfluae plus quam naturae ratio postulet, vna est immediata causa, copiosior humor serofus qui per renes & vesicam fertur. Duas autem oportet esse causas vt haec fiat. Vnam, vt gignatur talis humor: aliam, vt ad renes ducatur. nam si non gignitur, duci non potest & copiosa fieri vrina, quod si gignitur, & in venis contineatur, aut per sudorem vacuetur; non fit copiosa vrina, quare vtraque causa necessaria. Gignitur autem multa vrina a multa potione, tum a cibis aquosis, praeterea a multo somno, aere pluuioso, otio multo, & omnibus denique quae humectandi vim habent. Fit & alia ratione multa, quod scilicet natura expurget se ab excrementis per renes, aut quod per medicamenta dicta diuretica ex tota massa eliciantur aquosi humores. Conuertitur vero ad renes, vel quod ipsi renes plurimum attrahant, aut quod natura eo suos motus conuertat, sicut in crisi fit quae per vrinam perficitur. Ex contrarijs causis fit pauca vrina, vel enim non gignitur ex defectu causarum humidarum: aut genita absumitur, vt accidit in febribus: vel quod ad renes & vesicam non feratur. Id quod accidit, vel quod non attrahant renes male affecti, aut aliud membrum sit lesum, quod susceptioni, attractioni, expulsionique sit destinatum. Porro supprimitur vrina a varijs causis, de quibus hoc loco agendum non est: nimirum quod non actionis, sed ipsius excrementi causas reddere nostrum sit institutum.

Quarum partium dispositiones & quos affectus vrinae significare possint. Cap. XXV.

VLGARIBVS Medicis assentiendum non est, qui omnes corporis affectus & omnium partium morbos ex vrina se dignoscere & diuinare posse profitentur. Quomodo enim ostendet earum partium morbos quae sua excrementa per vrinam non emittunt? Praeterea si vrina excrementum est, & talia excrementa in se recipit; nequaquam poterit eos morbos indicare in quibus nulla fit concoctio, & propterea nulla generatio excrementi: aut si fit, vrina non est, aut cum vrina non miscetur, vel ab ea non separatur. Propterea ridendus Aetuius qui membranarum cerebri, cordis, pulmonis, pectoris, vteri & etiam artuum mala ex vrina dignoscere tradit. Quis luxationes, figuras vitiatas, cavitates partium corruptas, asperitates, lauitates partium praeter naturam, magnitudinem minorum, & situm, & vitia quae ex solutione continui accidunt in partibus externis, ex vrina deprehendere potest? Verum vt illi damnandi sunt qui omnia ex vrinis vaticinantur, ita nec illi sunt probandi qui dumtaxat vitia venarum ex vrina cognosci volunt. Nam quum aliqua partes se exonerent in venas, vt caput; cur non poterit vrina illarum affectus significare a quibus excrementa decidunt? Quippe quum experientia doceat, spumosas vrinas capitis plenitudinem significare, & ab eo descensum pituitae in subiectas partes docere: Praeterea quum pituitae generatio fiat in hepate, non solum vitio hepatis, sed etiam quando ventriculus non satis concoxit nec praeparauit alimentum hepatis; poterit vtiq; vrina etiam significare: quod non semel docuit experientia. Vbi enim aquosae minguntur vrinae, raro aberrat Medicus, sed debilem ventriculi concoctionem praefagit. Ad haec quum excrementa quae cum vrina misceri solent, saepe non misceantur, eo quod ad alia loca ferantur, indicat profecto etiam illarum partium mala, ad quas huiusmodi humores reuocari solent. Quo pacto delirium pronuntiamus ex vrina quae in febribus tineta mingeatur, & postea alba & tenuis emittitur, nulla facta euacuatione bilis. Et quoniam crassitudo subiugalis in vrinis flatum inclusum habet, qui superiora petere solet, merito ex tali vrina capitis dolorem diuinat Hippocrates. Itaque vrina potest ostendere earum partium affectus in quibus gignitur, & a quibus materiam capit ex qua gignitur, nec non ea a quibus colorem, crassitudinem, contenta, opacitatem; perspicuitatem, odorem & reliqua quae in illis considerata esse diximus, recipit, nec non partium per quas transit, & in quibus retinetur, & per quas expellitur, nec non earum quae priuant eam aliquo humore qui cum ea misceri solet. Ac vbi supprimitur, ostendit uel non gigni ipsius materiam defectu potionis & aquosi humoris, aut non attrahi a partibus destinatis ad illius attractionem, aut non expelli ab illis quae comparatae sunt ad illius expulsionem a natura, aut viam illi praecclusam in illis partibus per quas permaneat, aut illius materiam ad alia membra transferri.

Quenam ex illis quae sunt in vrina, certiora praebeant indicia. Cap. XXVI.

DIXIMVS ex vrinae qualitatibus, quantitate, contentis, & consistentia, indicia sumi ad partes corporis & ipsarum mala dignoscenda. Sed quoniam praedicta parem vim nequaquam obtinent, ideo singulis tribuenda est propria dignitas & facultas: qua iam re tradunt omnes scriptores de hac re leuiora esse indicia, quae sumuntur a calore quam a consistentia; & haec minora esse illis quae dicuntur a contentis, quae uera quidem sunt. Nam exiguus sufficit